

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/90/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010928
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010928.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 27.05.2022 č. k. 12PP/89/2022-19, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 02.09.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 27.05.2022 sp. zn. 12PP/89/2022 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., E. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 2T/7/2022 zo dňa 22.02.2022.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie, ale prvú materiálnu podmienku splnil iba čiastočne a druhú materiálnu podmienku nesplnil.

V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že v prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave Leopoldov nebolo vždy na požadovanej úrovni, má evidované negatívne poznatky týkajúce sa poškodzovania inventára cely, pokyny príslušníkov sa snažil rešpektovať, plnil si povinnosti a dodržiaval interné normy, nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Správanie a vystupovanie odsúdeného v ÚVTOS Hrnčiarovce

nad Parnou je už na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, plní si povinnosti a dodržiava interné normy. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný. Od 22.04.2022 až doposiaľ je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Terminals. Jeho pracovná morálka je hodnotená kladne, k pracovným úlohám pristupuje zodpovedne, je zručný, snaživý a samostatný, vzorne si plní pracovné povinnosti. Hoci správanie a vystupovanie v ústave v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je už na požadovanej úrovni, súd má za to, že odsúdený v súčasnosti nepreukázal schopnosť viesť riadny život na slobode, pretože aj počas výkonu trestu odňatia slobody došlo zo strany odsúdeného k výkyvom v jeho správaní a vystupovaní, v súčasnosti stanovené ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky, súd prvého stupňa vychádzal z resocializačnej prognózy odsúdeného a obsahu registra trestov. V prípade odsúdeného je resocializačná prognóza menej priaznivá. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť. Odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody opakovane, teda jeho správanie počas pobytu na slobode neumožňuje súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach ani opakované nepodmienené tresty odňatia slobody. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatel'a, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nesplnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamena, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

Z hodnotenia odsúdeného nemožno urobiť záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva pozitívne a je z nej zjavné, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôbených, avšak priemerných väzňov. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa dokonca u odsúdeného vyskytli nedostatky, ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nie je poverený žiadnou funkciou z radu väzňov a za celý čas výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho aktuálne správanie na požadovanej úrovni, čo možno označiť iba za prispôbenie sa režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia

s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie trestnej činnosti (6-krát súdne trestaný vrátane spomenutého odsúdenia) pre rôznorodú trestnú činnosť, svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený už vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, opakovane sa voči nemu uplatnil aj inštitút podmiennečného odsúdenia, čím mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Niet prečo sa rozumne domnievať, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel.

Sťažnostný súd ešte v závere upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.